

19 JUL 2002

**RELATIONSHIP BETWEEN TRANSFORMATIONAL
LEADERSHIP AND EMOTIONAL QUOTIENT AND
PRIMARY HEALTH CARE MANAGEMENT OF
PROVINCIAL OUTSTANDING VILLAGE HEALTH
VOLUNTEER IN
1998 – 2001**

SUB LT. PRAPAPUN KOONBOONCHAN
๒

อภิธาน์ทนาการ
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN PUBLIC HEALTH ADMINISTRATION
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2002

ISBN 974-04-1755-8

COPY OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
P899v
2002
c.2

Copyright by Mahidol University

4336478: PPH/M : MAJOR : PUBLICHEALTH ADMINISTRATION ; M.Sc.
(PUBLIC HEALTH).

KEY WORDS: TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP /EMOTIONAL QUOTIENT/
PRIMARY HEALTH CARE MANAGEMENT/ PROVINCIAL
OUTSTANDING VILLAGE HEALTH VOLUNTEER.

SUB LT. PRAPAPUN KOONBOONCHAN: RELATIONSHIP BETWEEN
TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP AND EMOTIONAL QUOTIENT AND
PRIMARY HEALTH CARE MANAGEMENT OF PROVINCIAL OUTSTANDING
VILLAGE HEALTH VOLUNTEERS IN 1998-2001. THESIS ADVISORS: BHUSITA
INTARAPRASONG, M.P.A.,Ph.D.(Dev.Adm.), SUMALEE SINGHANIYOM, M.S.(Biost.),
SUTHON PORNBUNDITPATTAMA,M.A.(Social Development). PANPIMOL
LOTRAKUL,M.D.174 P. ISBN 974-04-1755-8.

This is an explanatory research to find the relationship between transformational leadership and emotional quotient, and primary health care management of outstanding provincial village health volunteers in 1998-2001. The sample group was composed of provincial outstanding village health volunteers in 1998-2001 (Up-country area) totaling 300 persons. The researcher used the transformational leadership questionnaire of Bass (MLQ Form 5X), the emotional quotient measurement form of the Department of Mental Health and the Primary Health Care Management Advancement Program (PHC MAP) 7th edition. The language of the questionnaire was improved to make it suitable for the sample group. The data collection period was from 25 December 2001 till 15 February 2002. The statistical methods used in the research were percentage, average, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

Results showed that provincial outstanding village health volunteers in 1998-2001 had a high level of transformational leadership as a whole and in each aspect. More than half of the sample group (60.4%) had high emotional quotient in the normal level as a whole in the three aspects of goodness, smartness and happiness; and 39.6% had an emotional quotient that needed to be improved. In terms of primary health care management, 88% were able to operate at a high level. They had high ability in community organization. When the data were analyzed to find the relationship, it was found that transformational leadership in four aspects had a significantly positive relationship with primary health care management related to training and information technology (p -value < 0.05). Upon evaluation of each aspect, it was found that the aspect of smartness had a relationship with primary health care management especially in training at the level of significance (p -value = 0.034)

The results of this research suggest that the government should support the potential of outstanding village health volunteers to gain knowledge of transformational leadership including development of emotional quotient in three aspects, especially inspirational motivation, responsibility, and peace of mind. It should develop the personal potential to create or build up the confidence and mental stability along with the village health volunteer training. It should support the recruitment of village health volunteer to build up the morale and enthusiasm of the volunteers in the community. It should increase the standard measurement of emotional quotient that is part of the recruitment of the village health volunteer. Moreover, guidelines for training and information technology should be created for the health care volunteer group to use as the standard in decision making and to increase the ability level of workers in primary health care management .

4336478 PHPH/M : สาขาวิชา : บริหารสาธารณสุข : วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร).

ประเภทพรรณ ขุนบุญจันทร์ : ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และความฉลาดทางอารมณ์กับการจัดการงานสาธารณสุขมูลฐานของ อสม.ดีเด่นระดับจังหวัด ปี พ.ศ. 2541-2544 (RELATIONSHIP BETWEEN TRANSFORMATION LEADERSHIP, EMOTIONAL QUOTIENT AND PRIMARY HEALTH CARE MANAGEMENT OF PROVINCIAL OUTSTANDING HEALTH VOLUNTEER IN 1997-2001). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ภูษิตา อินทรประสงค์ พบ.ด. (การบริหารการพัฒนา), สุมาลี สิงหนิยม วท.ม. (ชีวสถิติ), พรรณพิมล หล่อตระกูล พ.บ.(จิตเวชศาสตร์), สุรน พรบัตย์ชิตย์ปัทมา พ.ม. (พัฒนบริหารศาสตร์). หน้า 171. ISBN 974-04-1755-8.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและความฉลาดทางอารมณ์กับการจัดการงานสาธารณสุขมูลฐาน ของ อสม.ดีเด่นระดับจังหวัดปี พ.ศ.2541 -2544 เป็นการวิจัยเชิงอธิบาย (Explanatory Research) กลุ่มตัวอย่างคือ อสม.ดีเด่นระดับจังหวัดระหว่างปี พ.ศ. 2541 -2544 (เขตชนบท) จำนวน 300 คน โดยใช้แบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของแบบส (MLQ Form 5x) แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต และแบบประเมินคุณภาพการบริหารจัดการงานสาธารณสุขมูลฐาน PHC MAP ชุดที่ 7 ซึ่งได้ปรับปรุงภาษาให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง เก็บข้อมูลในช่วงระหว่างวันที่ 25 ธันวาคม 2544 ถึง 15 กุมภาพันธ์ 2545 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า อสม.ดีเด่นระดับจังหวัดปี พ.ศ.2541 -2544 มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 60.4) มีความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมทั้ง 3 ด้านคือ ดี เก่ง สุข อยู่ในระดับปกติค่อนข้างสูง และร้อยละ 39.6 ที่มีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง สำหรับการจัดการงานสาธารณสุขมูลฐานสามารถปฏิบัติได้ในระดับสูงถึงร้อยละ 88.0 โดยมีความสามารถในด้านการจัดองค์กรชุมชนได้มากที่สุด และเมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทั้ง 4 ด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการงานสาธารณสุขมูลฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < 0.05$ โดยจะสัมพันธ์กับด้านการฝึกอบรมและด้านการจัดการข้อมูลสารสนเทศ ส่วนความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการงานสาธารณสุขมูลฐาน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเก่ง มีความสัมพันธ์กับการจัดการงานสาธารณสุขมูลฐาน โดยเฉพาะด้านการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p = 0.034$

ผลการวิจัยในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะ หน่วยงานภาครัฐควรให้การสนับสนุนพัฒนาศักยภาพของ อสม.ดีเด่นให้มียอดความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ให้เพิ่มขึ้นทั้ง 3 ด้าน โดยเฉพาะ การสร้างแรงจูงใจ ความรับผิดชอบ และความสุขสงบทางใจ เพื่อการพัฒนาศักยภาพเฉพาะตัวให้เกิดความเชื่อมั่นและสมดุลทางจิตใจ ควบคู่กับการฝึกอบรม อสม. สนับสนุนให้มีการคัดเลือก อสม.ดีเด่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานในชุมชน รวมทั้งควรเพิ่มเกณฑ์การวัดความฉลาดทางอารมณ์เป็นส่วนหนึ่งในการคัดเลือก อสม.ดีเด่นด้วย นอกจากนี้ควรจัดทำแนวทางการฝึกอบรมและการจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้กับกลุ่ม อสม. เพื่อใช้ในการพิจารณาประกอบตัดสินใจในการแก้ปัญหา เป็นการเพิ่มระดับความสามารถในการปฏิบัติงานในการจัดการงานสาธารณสุขมูลฐานเฉพาะตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น